

Клиническая эффективность и фармакодинамические особенности препарата Ременс в терапии заболеваний женской половой сферы // *Клінічна фармакологія*.-1998, т.2, №2 -С.77-85. 5. *Титенко А.Ю.* Современные взгляды на патогенез ряда заболеваний в гинекологии и проблема их традиционной и нетрадиционной фармакотерапии (климактерический синдром, нарушения менструального цикла). - *Аспекты применения лекарственного препарата Ременс* // *Материалы семинара-тренинга медицинских представителей компании Хербс Трейдинг ГМБХ*. - Киев, 6 июля 1998 года.- С.15-19.

THE USAGE OF NON-TRADITIONAL METHODS OF TREATING PATIENTS WITH JUVENILE UTERINE BLEEDINGS

A.M.Gromova, M.S.Choporova, V.K.Likhachov

Abstract. The use of homeopathic preparations "Remens" manufactured by the Richard Bittner firm, and Beresh Drops in a multimodality treatment of teen-age girls ill with juvenile uterine bleedings showed that these preparations didn't produce a quick effect in the form of stopping these bleedings. Remens and Beresh Drops should be used for regulating the menstrual cycle as remedies that are perfectly tolerated and have no side effects. It is advisable to carry out two courses of treatment during three months with a break for 2-3 months. A combined administration of the preparations enhances the effect of treatment.

Key words: juvenile uterine bleedings, homeopathic preparations, Remens, Beresh Drops.

Ukrainian Medical Stomatological Academy (Poltava)

УДК 616.972/.973-053.2/6(477.85)

*М.О.Дудченко, О.І.Денисенко, С.П.Трефаненко,
О.В.Єрошкіна, Н.В.Мойсєєва*

ЗАХВОРЮВАНІСТЬ НА СИФІЛІС І ГОНОРЕЮ ДІТЕЙ ТА ПІДЛІТКІВ НА БУКОВИНІ

Кафедра шкірно-венеричних хвороб і туберкульозу
Буковинської державної медичної академії,
Чернівецький обласний шкірно-венерологічний диспансер

Резюме. В останні роки відмічається ріст сифілітичної інфекції як серед населення репродуктивного віку, так і серед дітей та підлітків. Ця проблема потребує серйозного вивчення та проведення не тільки медичних, але й загальнодержавних заходів.

Ключові слова: сифіліс, гонорея, діти, підлітки.

Вступ. Останні роки відзначені значним зростанням захворюваності на венеричні інфекції як на Україні, так і за кордоном [1,2,7]. Як правило, підвищення рівня захворюваності на сифіліс та інші захворювання, що передаються статевим шляхом (ЗПСШ), припадає на періоди соціальних перебудов, для яких характерні різке погіршення умов існування та економічна нестабільність. Міграція населення, безробіття, низький економічний рівень життя населення, поширеність проституції, алкоголізму, наркоманії, пропаганда вільної моралі та порнографії протидіють успішній боротьбі зі стрімким поширенням ЗПСШ [1]. Погіршення ситуації можна пов'язати також з недостатнім рівнем статевого виховання

молоді в середніх та вищих школах. Результатом цього є низька санітарна грамотність та незнання основ профілактики ЗПСШ, збільшення захворюваності серед молоді [3,4]. Так, за даними спеціалізованої служби МОЗ України [1], в останні роки зросла кількість хворих на сифіліс дітей та підлітків: серед хворих на сифіліс зареєстровано 629 дітей віком до 14 років, а всього у віці до 17 років захворіли 4026 осіб. Серед дівчаток віком до 14 років захворюваність на сифіліс склала 7,6 на 100 000 дітей відповідного віку. Викликає занепокоєння те, що на 15% збільшилася кількість дітей, хворих на ранній прихований сифіліс. Показник захворюваності на вторинний рецидивний сифіліс становив 49,2%, майже зрівнявшись з таким щодо свіжого – 45,8%, причому серед дівчат-підлітків вторинний рецидивний сифіліс виявляється у три рази частіше, ніж у хлопчиків, що в цілому є негативним прогностичним критерієм щодо здоров'я майбутнього покоління країни і зумовлює необхідність розробки цілого комплексу медико-соціальних профілактичних заходів [2,5,6].

Мета дослідження. Провести клініко-статистичну оцінку стану захворюваності на сифіліс і гонорею у дітей та підлітків на Буковині, розробити рекомендації щодо проведення профілактичних заходів.

Матеріал і методи. Для вивчення захворюваності на сифіліс та гонорею у дітей та підлітків на Буковині був проведений клініко-статистичний аналіз річних звітів Чернівецького обласного клінічного шкірно-венерологічного диспансеру за останні три роки (1997-1999 рр.), вивчення клініко-епідеміологічних особливостей перебігу сифілісу і гонореї у дітей та підлітків Буковини.

Результати дослідження та їх обговорення. Вивчення стану захворюваності на сифіліс та гонорею у Чернівецькій області за 1997-1999 роки показало, що паралельно росту захворюваності на ЗПСШ серед дорослого населення зросла захворюваність венеричними захворюваннями серед дітей та підлітків. Якщо раніше венеричне захворювання у дітей було винятком, то зараз такі випадки трапляються все частіше, особливо серед дітей раннього віку. Аналіз показав, що сифілітична інфекція серед дітей і підлітків Буковини має хвилеподібний перебіг і становить по відношенню до сифілісу дорослих у 1997 році - 13,3%, 1998 році - 11,7%, 1999 році - 13,1%. Більша частина хворих на сифіліс дітей реєструється в м. Чернівцях і становить: в 1997 році - 2,84%, 1998 році - 1,80%, 1999 році - 2,15% від захворюваності дорослих. Дані про загальну кількість та розподіл за віком хворих на сифіліс та гонорею дітей Буковини представлені в таблиці 1.

У зв'язку з ростом захворюваності на сифіліс зросла і кількість тісних побутових контактів дітей з хворими батьками чи членами їх сімей. Так, тільки за 20 місяців 413 дітей (у віці від 6 міс до 12-14 років) отримали превентивне

Таблиця 1

Загальна кількість та розподіл за віком дітей Чернівецької області, хворих на сифіліс та гонорею

Вік	Сифіліс (кількість дітей)			Гонорея (кількість дітей)		
	1997 р.	1998 р.	1999 р.	1997 р.	1998 р.	1999 р.
0 - 2 роки	8	3	4	2	1	-
3 - 6 років	4	4	5	6	9	5
7 - 14 років	5	6	6	7	7	8
Всього	17	13	15	15	17	13

лікування з метою профілактики набутого сифілісу. В той же час за 1997-1999 роки 28 дітей у віці від 9 міс до 6 років були інфіковані сифілісом у результаті тісного побутового контакту з хворими батьками.

Викликає занепокоєння, що поряд з побутовим шляхом зараження відмічається значний відсоток дітей, які заразилися венеричним захворюванням статевим шляхом. Так, 16 дітей віком від 12 до 14,5 років інфікувалися сифілісом внаслідок раннього статевого життя. Як правило, у таких дітей практично неможливо виявити джерело інфікування. Такі діти дуже замкнуті, схильні все заперечувати. Подальший аналіз дозволив виявити по 3-4 статевих контакти в окремих пацієнтів. Серед дітей, які інфікувалися статевим шляхом, переважну більшість (14 з 16 дітей) склали дівчатка. У більшості цих дітей був діагностований вторинний сифіліс: вторинний рецидивний – у семи дітей, вторинний свіжий – у шести, латентний ранній – у двох дітей і в однієї дитини - первинний. Клінічних і серологічних особливостей перебігу сифілісу в цієї групи хворих не відмічено.

Заключний аналіз захворюваності на сифіліс за три роки показав, що серед 45 хворих дітей майже у половини (у 20 з них) був діагностований ранній прихований сифіліс, у 13 – вторинний рецидивний, у дев'яти – вторинний свіжий і лише у трьох - первинний. Все це вимагає розробки та впровадження в практику комплексу як медичних, так і соціальних профілактичних заходів з метою більш раннього виявлення сифілітичної інфекції та вчасно проведеного лікування.

Аналіз захворюваності на венеричні хвороби серед дитячого контингенту показав, що співвідношення захворюваності на сифіліс та гонорею серед дітей та підлітків за останні три роки складає 1:1 (45:45 абсолютні випадки). За три роки відмічається ріст гонореї серед дітей і підлітків, що становило 21% від захворюваності на гонорею серед дорослих. Важливо відмітити, що 2/3 частини (32 з 45 хворих дітей) заразилися гонореею побутовим шляхом. Це переважно діти з неблагополучних, багатодітних сімей з низьким рівнем статевого виховання, незадовільними матеріально-побутовими та санітарними умовами, батьки яких зловживали алкоголем. Так, під нашим спостереженням знаходилася сім'я, в якій мати хворіла на хронічну гонорею, у двох її дочок був діагностований гонорейний вульвовагініт, а у сина віком 1 рік і 2 міс був встановлений гонорейний баланопостит, ускладнений фімозом. Викликає занепокоєння і той факт, що третина дітей (13 з 45) заразилася гонореею статевим шляхом, причому дівчатка у три рази частіше, ніж хлопчики. У дітей, які заразилися побутовим шляхом, гонорейна інфекція часто поєднувалася з трихомоніазом, мікоплазмозом чи кандидозом. Змішана інфекція сечостатевих органів спостерігалася майже у всіх дітей із статевим шляхом зараження, що значно ускладнювало їх лікування.

Аналіз захворюваності на сифіліс та гонорею у дітей та підлітків свідчить про значну загрозу здоров'ю дітей. Це вимагає масштабних урядових заходів по боротьбі з цією інфекцією. Необхідно покращити санітарно-просвітню роботу, особливо серед молоді, на державному рівні заборонити грубу пропаганду еротики та сексу в кіно і по телебаченню, обмежити друкування та вільний продаж книг з порнографічною направленістю. Водночас необхідно відновити заняття зі статевого та гігієнічного виховання в школах, ПТУ, технікумах, молодіжних гуртожитках. В усіх засобах інформації необхідно постійно пропагувати здоровий спосіб життя, цінність та святість шлюбу і сім'ї, вчити гігієні статевого життя та безпечному сексу.

Назріла необхідність розгалуженої мережі психологів, які повинні плідно працювати в дитячих установах, школах, інтернатах, ПТУ, а також у дитячих поліклініках і стаціонарах. У спеціалізованих диспансерах необхідна робота юриста і психолога.

Таким чином, боротьба з венеричною захворюваністю в Україні, особливо серед дітей та підлітків, є не тільки медичною проблемою, а справою практично всіх державних відомств.

Висновки.

1. Сифілітична інфекція серед дітей і підлітків Буковини має хвилеподібний перебіг і становить по відношенню до сифілісу дорослих в 1997 році 13,3%, 1998 році – 11,7%, 1999 році – 13,1%.

2. Більша частина хворих на сифіліс дітей припадає на жителів м.Чернівці і становить: в 1997 році – 2,84%, 1998 році – 1,8%, 1999 році – 2,15% від захворюваності дорослих.

3. Зараження сифілісом дітей і підлітків – це в основному контактено-побутовий шлях (від 0 до 6 років становить 62% від загальної захворюваності дітей до 14 років).

4. За три роки відмічається ріст гонореї серед дітей і підлітків, що становить 21% від захворюваності на гонорею серед дорослих.

5. Боротьба з венеричною захворюваністю в Україні, зокрема серед дітей та підлітків, вимагає термінового вирішення не тільки медичних, але й загальнодержавних профілактичних заходів.

Література. 1. *Калюжна Л.Д.* Стан дерматовенерологічної служби напередодні VII з'їзду України // Український медичний часопис.-1999.-№4/12.-С.6-9. 2. *Кравченко В.Г., Кравченко А.В., Каменєв В.І.* Захворюваність на ХППСШ як світова проблема: актуальність індивідуальної профілактики //Дерматология. Косметология. Сексопатология. – 1998. - №1. – С.63-66. 3. *Калюжна Л.Д., Дерев'яно Л.А.* Состояние заболеваемости сифилисом у детей и подростков // Информ.бюллетень. – Харьков, 1996. - №1. - С.9. 4. *Резенкина Л.Д., Гутнев А.Л.* Заболеваемость сифилисом и гонореей среди несовершеннолетних и группы риска в Украине //Актуальные вопросы дерматовенерологии. - Днепрпетровск-Хмельницький.-1996.-С.108. 5. *Родин Ю.А., Родин А.Ю., Прутуло О.А., Коченюк Л.Е.* К проблеме заболеваний передающихся половым путем (ЗППП) // Дерматология. Косметология. Сексопатология. - 1999. - №2. - С.106-108. 6. *Тунда А.В.* Венерические заболевания у подростков и методы их профилактики //Информ.бюллетень.-Харьков.-1996.-№1.- С.10-11. 7. *Starling S.P.* Syphilis in infants and young children //Pediatric J. – 1994. – №7. - P.334-340.

THE PROBLEM OF THE SYPHILIS AND GONORRHEA MORBIDITY RATE IN CHILDREN AND TEENAGERS IN THE BUKOVINA REGION

M.Dudchenko, O.Denysenko, S.Trefanenko, O.Yeroshkina, N.Moiseieva

Abstract. In recent years there has been noted an increase of the syphilitic infection both among people of reproductive age and among children and teenagers, producing a negative effect on the development of the genetic pool of the nation. This problem requires a serious research, medical and administrative measures.

Key words: morbidity rate, syphilis, gonorrhoea, children, teenagers.

Bukovinian State Medical Academy (Chernivtsi)